7/17794

T.C.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-211-4151
Konu : Yazılı Soru Önergesi

14/11/2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 16.10.2006 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/17794-25987/60499 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan İzmir Milletvekili Serpil YILDIZ'a ait 7/17794 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EK:
1) Görüş 7/17794 (3 sayfa)

Eskişehir Yolu 9 km. 06530 Lodumlu/ ANKARA
Tel: (0312) 287 33 60-69 Fax: (0 312) 285 69 37
e-posta: dilek.sonmez@tarim.gov.tr Elektronik Ağ: www.tarim.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat:D. Dilekçi Mühendis

7/17794

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge sahibi: Serpil YILDIZ
İzmir Milletvekili
Önerge no: : 7/17794

SORU 1)Ülkemizde yılda ne kadar tarım ilacı tüketilmektedir? Tarımda kullanılan bu ilaçların menşei nedir, nerelerden geliyor ve nerelerde kimlere nasıl satılıyor?

CEVAP 1)Ülkemizde yılda ortalama 35-40 bin ton civarında zirai mücadele ilacı tüketilmektedir. Bu ilaçlar çoğunlukla AB ülkeleri, ABD, Çin, Hindistan ve Japonya'dan ithal edilmektedir. İthal ve imal edilen ilaçlar firmaları vasıtasıyla Bakanlığımızca verilen bayilik izin belgesine sahip zirai mücadele ilaç bayileri kanalıyla satılmaktadır.

SORU 2)Ülkemize kayıt dışı (kaçak, sahte) hayvan ve bitki sağlığı ve yetiştirilmesine yönelik ilaç, Bitki Büyüme Düzenleyicileri, hayvansal beslemeyi teşvik edici/azdırıcı hormonlar kullanılıyor mu? Kullanılıyorsa miktarı nedir ve bunu önlemek için aldığınız tedbirler nelerdir? 2005 ve 2006 yılında bu yolla ele geçen ilaç miktarı ne kadardır?

CEVAP 2) Ülkemize kaçak yollarla girebilecek olan zirai ilaçların girişinin önlenmesi için İçişleri Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı gibi ilgili Kamu kurumları nezdinde gerekli girişimlerde bulunulmaktadır.
Bakanlığımız konuya gereken hassasiyeti göstermekte olup; kaçak ilaçların yurda girmemesi ve çiftçilerimizin mağduriyetinin önlenmesi için gereken tedbirlerin alınması hususunda söz konusu kurumlar ile sürekli irtibat halindedir.
Ayrıca Tarım İl Müdürlükleri, mevcut zirai mücadele ilaç bayi kontrollerinin sıklaştırılması ve bu gibi kaçak ilaçların tespiti halinde derhal yed-i emine alınarak ilgili bayiler hakkında Yönetmelik hükümlerinin uygulanması hususunda da talimatlandırılmaktadır.
Ülkemizde ruhsatlı anabolik (beslenmeyi teşvik edici) hormon bulunmamaktadır.
Hayvanlarda anabolizan amaçlı kullanılmaya müsait hormon ve benzeri etkiye sahip maddeleri belirlemek ve bunların insan gıdası elde edilebilen hayvanlara uygulanmasını yasaklamak veya kullanım şartlarını belirlemek amacıyla "Gıda Değeri Olan Hayvanlara Uygulanması Yasaklanan ve Belli Şartlara Bağlanan Hormon ve Benzeri Maddeler Hakkında Tebliğ" (19.06.2003 tarih-25143 sayılı resmi gazete) yayınlanarak yürürlüğe konulmuştur.
Bu Tebliğ kapsamındaki maddelerin gıda değeri olan hayvanlara, Bakanlıkça izin verilmiş amaçlar dışında, uygulanması yasaktır. Bu sebeple; söz konusu maddeleri içeren ruhsatlı müstahzarların etiket dışı kullanımına da aynı tebliğ ile yasaklama getirilmiştir.
Söz konusu tebliğin 13. maddesi gereğince; Bakanlıkça ruhsatlı olmayan bu çeşit ürünlerin imali, ithali, kullanımı ve piyasaya arz edilmesi ile hayvanlara uygulanması yasaktır.
Dolayısıyla gıda değeri olan hayvancılık sektöründe büyüme teşvik edici hormon ve benzeri maddelerin yasal olarak kullanımı kesinlikle mümkün olmadığı gibi 2005–2006 yıllarında söz konusu ilaçların kaçak olarak kullanımına dair herhangi bir ihbar gelmemiş olup, yapılan denetimlerde de gelişim arttırmak amacıyla kullanılması muhtemel kaçak hormon preparatlarına rastlanılmamıştır.

SORU 3) Bitki sağlığı ve yetiştiriciliğine dair ilaçlar reçete ile mi satılıyor? Satılmıyorsa neden? Bu ilaçların satıldığı yerlerin mesleki eğitim zorunluluğu nedir? Var olan bu satış yerlerinin mesleki eğitim dağılım oranı nedir?

Hayvan sağlığına yönelik ilaçların satışı nerelerde yapılmaktadır? Bu yerlerin mesleki eğitim özelliği nedir? Özellikle arıcılık ta ruhsat amaçları dışında ilaç kullanılıyor mu? Bunlar nasıl satılıyor veya nasıl reçete ediliyor?

CEVAP 3)Ülkemizde sistemik granül ilaçlar ile fumigantlar reçete ile satılmaktadır. Tavsiye dışı ilaç kullanımının önlenmesi amacıyla ilaç uygulamalarının kontrolü büyük önem arz etmektedir. Ancak tavsiye dışı kullanımın önlenmesinde reçete sisteminin tek başına bir çözüm olmadığı da aşikârdır. Nitekim gelişmiş ülkelerdeki uygulamalar incelendiğinde de reçeteli sistemin etkinliği konusunda kabul edilmiş örnek bulunmamaktadır. Yani gelişmiş ülkelerde de bu sistem kullanılmamaktadır. Bu sebeple Ülkemiz koşulları da göz önüne alındığında bu aşamada tarım ilaçlarının tamamını kapsayacak şekilde reçeteli sistemin uygulanması mümkün görülmemektedir.
Bakanlığımızca ruhsatlı bulunan zirai mücadele ilaçlarının satışı, 6968 sayılı Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanunu ile bu kanuna bağlı olarak çıkarılan 21.8.1996 tarih ve 22734 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Zirai Mücadele İlaçlarının Toptan ve Perakende Satılması ile Depolanması Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca, zirai mücadele ilaç bayiileri tarafından yapılmaktadır. Söz konusu yönetmeliğin bayii ve toptancılarda aranacak şartları arasında Ziraat Fakültelerinin Bitki Koruma Bölümünden mezun olmuş ya da bitki koruma dersi almış Ziraat Mühendisi olmak hükmü yer almaktadır.
Ayrıca, Veteriner ilaç satışı yetkisi perakende olarak 01.03.2001 tarihli ve 24338 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 28.02.2001 tarihli ve 4631 sayılı Hayvan Islahı Kanunu 'na göre veteriner muayenehanelerine, 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun'a göre eczanelere ve toptan olarak 984 sayılı Ecza Ticarethaneleriyle Sanat ve Ziraat İşlerinde Kullanılan Zehirli ve Müessir Kimyevi Maddelerin Satıldığı dükkanlara Mahsus Kanun'a göre Ecza Depolarına verilmiştir.

SORU 4) Bitkisel veya hayvansal orijinli gıdalar, pazara sunulmadan önce ilaç ve benzerlerinin kalıntıları yönünden teknik ve ölçülebilir bir denetimden geçiyor mu? Bunun için yeterli akredite olmuş laboratuarlarımız var mı? Varsa bunların sayısı nedir ve nerelerde kurulu bulunmaktadırlar?

CEVAP 4) Hayvansal orijinli gıdalar arasında yer alan kanatlı hayvan ve etleri, su ürünleri, çiğ süt ve balda 2000 yılından itibaren ülke üretim rakamları esas alınarak oluşturulan yıllık denetim programları ile veteriner ilaçları ve bulaşanlar açısından denetim yapılmaktadır. Bu denetimler, 19 Ocak 2005 tarihinden itibaren "Canlı Hayvanlar ve Hayvansal Ürünlerde Belirli Maddeler ile Bunların Kalıntılarının İzlenmesi İçin Alınacak Önlemlere Dair Yönetmelik" hükümlerine göre yürütülmektedir. Ankara, İzmir ve İstanbul illerinde bulunan Bakanlığımızın Etlik, Bornova ve Pendik Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitü Müdürlükleri ile Ankara ve İzmir İl Kontrol Laboratuar Müdürlükleri analizlerde görevli olan laboratuarlardır.
Bitkisel orijinli gıdalarda pestisit analizleri ile ilgili olarak; Bakanlığımıza bağlı 39 İl Kontrol Laboratuar Müdürlüğünden İzmir, Denizli, Antalya, Mersin, Samsun, Ankara, İstanbul, Kocaeli, Isparta, Tekirdağ, Van, Hatay, Trabzon İl Kontrol Laboratuar Müdürlükleri ile Bursa Gıda Kontrol ve Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünde pestisit analizleri yapılabilmektedir.
Akreditasyon konusu ile ilgili olarak; Bakanlığımıza bağlı laboratuarlardan Ankara, İzmir, İstanbul, Mersin, Antalya, Samsun, Ordu, Giresun İl Kontrol Laboratuar Müdürlükleri, Bursa Gıda Kontrol ve Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ile Etlik Merkez Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü akredite edilmiştir. Konya, Gaziantep, Trabzon, Tekirdağ, Kocaeli İl Kontrol Laboratuar Müdürlükleri ile Bornova ve Pendik Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü Müdürlükleri ise akredite olmak üzere çalışmalarını sürdürmektedir.

7/17794

SORU 5) 2005/2006 (9 aylık dönem) yılında yurtdışına ihraç edilen bitkisel ve hayvansal ürünlerimizden; ilaç, rezudü kalıntısı veya standart dışı bulunan ne kadarı geri iade edilmiştir? Bundan doğan maddi zarar ne kadardır?

SORU 6) İnsan sağlığına zararlı bulunup ihracattan geri dönen veya iç piyasa da pazara sunulması sakıncalı bulunan ürünler imha mı ediliyor? Bunların iç piyasada satışı nasıl engelleniyor?

CEVAP 5-6) Ülkemizin toplam tarımsal ürün ihracatı dikkate alındığında kalıntı vb. nedenlerle geri iade edilen ürün miktarı önemsiz seviyelerde kalmaktadır.
İhracattan geri dönen ürünler Türk Gıda Kodeksine göre değerlendirilmekte, uygun olmayan ürünlerin yurtiçi piyasaya girmesine müsaade edilmemektedir.

SORU 7) Daha ucuz olduğu için menşei bilinmeyen kaçak tarım ilaçlarına yönelen çiftçimizi bu ilaçları kullanmaması için maddi bakımdan desteklemeyi düşünüyor musunuz?

CEVAP 7) Tarımsal ürünleri zararlılardan korumak amacıyla mücadele çalışmaları Zirai Mücadele Teknik Talimatları'nda belirtilen tavsiyeler (hangi etmene karşı hangi ilacın, ne dozda, ne sıklıkta kullanılacağı ve son ilaçlama ile hasat arasında geçmesi gereken süreler) doğrultusunda yürütülmektedir. Üreticilerin kullandıkları tarım ilacının yanlış kullanılması halinde yaratacağı olumsuzlukları bilmesi doğru ilacı kullanması açısından önemli olduğundan doğru ilacın, doğru dozda kullanılmasını sağlamak ve mücadele çalışmalarını yürütürken çevreyi olumsuz etkilemeyi önlemek için ise üretici eğitimleri sürdürülmektedir.